

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Перший проректор

Шинкарик М.І.

« 31 » серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни «**Методологія наукових досліджень**»
ступінь вищої освіти – **магістр**
галузь знань **01** – «Освіта/Педагогіка»
спеціальність **015** – «Професійна освіта»
освітньо-професійна програма – «Інформаційне забезпечення
управління та електронне урядування»

кафедра освітології і педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	30	15	5	4	156	210	-	1
Заочна	1	1	4	2	-	-	204	210	-	2

Тернопіль – ТНЕУ
2020

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Методологія наукових досліджень»

1. Опис дисципліни «Методологія наукових досліджень»

Дисципліна «Методологія наукових досліджень»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 7	галузь знань – 01 «Освіта/Педагогіка»	Статус дисципліни обов'язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність 015 – «Професійна освіта» освітньо-професійна програма – «Інформаційне забезпечення управління та електронне урядування	Рік підготовки – 1 курс Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 1 Заочна – 1,2
Кількість змістових модулів – 3	ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Денна – 30 Заочна – 4 Практичні заняття: Денна – 15 Заочна – 2
Загальна кількість годин - 210		Самостійна робота: Денна – 156 Заочна – 204 Індивідуальна робота – 5 Тренінг – 4
Тижневих годин: Денна форма навчання - 14, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Методологія наукових досліджень»

2.1. Мета вивчення дисципліни

«Методологія наукових досліджень» як дисципліна циклу загальної підготовки розроблена і читається для магістрів професійної освіти. Її концептуальним підґрунтям є класична методологія наукового дослідження, що нині широко застосовується при написанні кваліфікаційних та наукових робіт (дипломних та магістерських, кандидатських та докторських дисертацій, фахових статей) й сприяє успішному вирішенню дослідницьких проблем, допомагає визначити об'єкт, предмет, мету, завдання, гіпотезу і методи дослідження та ефективно відстежити організацію його проведення.

Мета вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» – забезпечити здобуття студентами базових знань з методології, методики та організації наукової діяльності для упровадження результатів наукового пошуку у власну практичну діяльність; сформувати особистісну здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, обробки та аналізу наукової інформації; підвищити в майбутніх фахівців методологічну культуру та колективну мислекомунікацію.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Для досягнення визначеної мети потрібно, щоб студенти магістратури: ознайомилися із сучасними методологічними концепціями, з основами методології наукового пізнання та з методикою наукових досліджень; виробили професійні норми ефективного здійснення методологічної роботи щодо відбору, систематизації, застосування методів, технологій і процедур наукового пізнання; сформували цілісне уявлення про науково-дослідницький

процес та його цілі; набули дослідницьких навичок правильного виконання кваліфікаційних і наукових робіт, а також уміли критично оцінити методологічні стратегії сучасних наукових соціально-економічних та психолого-педагогічних досліджень.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність розробляти та управляти проектами. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Основи наукових досліджень, Методи соціально-психологічних досліджень, Психодіагностика, Моделювання діяльності фахівця, Дидактичні системи у вищій школі.

2.5. Результати навчання:

- знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання;
- уміти ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців та широкого загалу;
- обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проектів у галузі (за спеціалізацією) з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень;
- організовувати освітній процес (співпрацю в команді) студентів, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати педагогічний контроль і моніторинг результатів їх навчання;
- використовувати освітні технології і забезпечувати їх навчально-методичний супровід з метою створення сприятливого освітнього середовища;
- аналізувати і оцінювати стан господарської діяльності підприємств галузі відповідно до спеціалізації та ризику за умов неповної інформації та суперечливих вимог;
- обґрунтовувати підприємницькі ідеї і обирати відповідне проектній діяльності програмне забезпечення та інструменти;
- уміти проводити експертну оцінку якості товарів і обслуговування у галузі спеціалізації;
- уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності;
- уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання у виробничій сфері, формулювати висновки за його результатами та готувати результати розробок до оприлюднення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Філософсько-методологічні засади науки

Виникнення науки та її еволюційні етапи розвитку. Основні підходи до розуміння науки (знання, пізнання, відносні та абсолютні знання). Основні загальнонаукові методи наукового знання: аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, абстрагування і конкретизація. Особливості наукової діяльності та наукового знання. Методологія наукового пізнання: принципи та критерії. Структурні елементи наукового пізнання. Побудова наукової теорії (гіпотеза, проблема, теорія). Проблема розвитку науки, науковий прогрес. Науки гуманітарні, природничі та технічні. Новітні досягнення в методології наукового пізнання.

[1; 4; 7; 18; 19; 23]

Тема 2. Поняття «методологія» і «метод»: зміст, структура, обсяг

Роль і значення методології у розвитку сучасної науки. Сутність поняття «методологія». Методологія як вчення і наука про метод пізнання і перетворення світу.

Методологія як основа професійної мислєдїяльностї. Науковий змїст поняття «метод». Метод як конкретно-їсторичний спосїб освоєння дїйсностї. Загальна класифїкація методїв наукового дослїдження. Експериментальнї і допомїжнї, фїлософськї, загальнонауковї і спеціально-науковї, однозначно-детермїнованї та їмовїрнїснї методи.

[5; 6; 13; 16; 19; 21]

Змїстовий модуль 2

Тема 3. Методологія як система наукових методїв, прийомїв, організаційних процедур і пошукових технїк

Поняття про предмет методологічного аналізу. Теоретичнї і прикладнї, основнї та додатковї методи наукового дослїдження. Звичайне та їнструментальне спостереження. Лабораторнїй і природнїй експерименти. Методи тестування, опитування, бесїди, аналізу продуктів дїяльностї, мисленнєвого експериментування, наукового проектування, прогнозного моделювання, анкетування, кїлькїсного і якїсного аналізу даних.

[7; 9; 12; 21; 24]

Тема 4. Методологічна організація та послїдовнїсть проведення наукового дослїдження

Організація процесу наукового дослїдження з використанням сучасних методїв обробки та їнтерпретації їнформації при проведеннї їнноваційної дїяльностї. Послїдовнїсть проведення наукового дослїдження. Завдання наукового дослїдження. Структура квалїфікаційного дослїдження та її аналіз: вступ, основна частина та її роздїли, висновки, список використаних джерел та додатки. У вступї обїрнтовуютьсї: актуальнїсть теми та сутнїсть проблеми, зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами, мета і завдання, об'єкт і предмет, гїпотеза і методи дослїдження, наукова новїзна і практичне значення одержаних результатїв, особистий внесок автора, апробація результатїв та ключовї слова. Оптимїзація дослїджуваних процесїв. Формування абстрактного мислення, аналізу та синтезу в процесї організації наукового дослїдження.

[2; 9; 11; 13; 15; 24; 25]

Тема 5. Наукова їнформація: способи пошуку, обробки та аналізу

Способи пошуку наукової їнформації. Патентнїй пошук. Пошук їнформації за допомогою комп'ютерних засобїв. Їнформаційно-пошуковї комп'ютернї системи. Пошукова система в Інтернетї. Їншї способи пошуку їнформації: використання освітнїх технологїй і забезпечення їх навчально-методичного супроводу. Обробка наукової їнформації. Вивчення наукової лїтератури. Удосконалення методики читання. Засвоєння матерїалу. Методологічна рефлексїя у науково-дослїднїй дїяльностї.

[1; 2; 4; 9; 12; 18; 225]

Тема 6. Науковї публїкації та особливостї оприлюднення результатїв науково-педагогічного дослїдження

Форма наукових публїкацій. Підготовка наукових матерїалїв. Наукова стаття. Робота над статтею. Авторство публїкації. Повнота освїтлення їснуючих фактів і уявлєнь. Оприлюднення результатїв науково-педагогічного дослїдження. Основи наукової етики. Етика взаємин науки і суспїльства. Порушення наукової етики. Раціоналізація праці молодого вченого. Природнїй деннїй ритм і графїк працездатностї. Планування та організація розкладу дня. Основи планування роботи. Морально-етичнїй кодекс дослїдника.

[5; 9; 9; 22; 24]

Змїстовий модуль 3

Тема 7. Методологія науково-дослїдницьких програм і суспїльна практика

Теорїя, методологія, технологїя і практика як галузі науки, їх особливостї та взаємодоповнення. Модель взаємозумовленого генезису науки і практики. Поняття про науковий план і науковий проект. Соціокультурнїй контекст розвитку науково-

дослідницьких програм. Методологія організації оптимальної стратегії колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації науково-дослідних програм та проектів.

[2; 8; 10; 14; 15; 16]

Тема 8. Кваліфікаційне дослідження: методологічні підходи до його проведення

Основні характеристики кваліфікаційного дослідження: методи вибору та направленість наукового дослідження. Атестаційна кваліфікаційна робота. Вимоги до кваліфікаційної магістерської роботи. Вимоги до структури атестаційної магістерської роботи. Дисертація на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії та докторська дисертація. Структура дисертації на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії та доктора наук. Наукова новизна і практична значимість дисертаційної роботи. Вимоги до написання дисертації. Підготовка до захисту. Типові помилки при викладенні результатів дисертації.

[2; 4; 7; 9; 15; 20; 22; 26]

Тема 9. Формування готовності майбутнього фахівця до саморозвитку та самовдосконалення у контексті розвитку методології педагогічної науки та професійної діяльності

Національна доктрина розвитку освіти в Україні. Соціально-культурна парадигма розвитку освіти та її методологічний аналіз. Порівняння традиційної та інноваційної освітніх систем. Уміння самостійно планувати виконання інноваційного завдання у професійній сфері, формулювати висновки за його результатами та готувати результати розробок до оприлюднення. Саморозвиток та самовдосконалення особистості фахівця. Визначення власних професійних цілей.

[9; 11; 14; 15; 226]

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Методологія наукових досліджень»

денна форма навчання

Тема	Лекції	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1</i>					
Тема 1. Філософсько-методологічні засади науки	4	1	-	15	
Тема 2. Поняття «методологія» і «метод»: зміст, структура, обсяг	4	1	1	16	
Тема 3. Методологія як система наукових методів, прийомів, організаційних процедур і технік	4	2	1	17	Модуль 1 –2 год.
<i>Змістовий модуль 2</i>					
Тема 4. Методологічна організація та послідовність проведення наукового дослідження	4	2	1	17	
Тема 5. Наукова інформація: способи пошуку, обробки та аналізу	2	2		17	
Тема 6. Наукові публікації та особливості оприлюднення результатів науково-педагогічного дослідження	2	1		17	
<i>Змістовий модуль 3</i>					
Тема 7. Методологія науково-дослідницьких програм і суспільна	2	2	-	17	

практика					
Тема 8. Кваліфікаційне дослідження: методологічні підходи до його проведення	4	2	1	17	Модуль 2 (РКР) – 2 год.
Тема 9. Формування готовності майбутнього фахівця до саморозвитку та самовдосконалення у контексті розвитку методології педагогічної науки та діяльності.	4	2	1	17	Модуль 3 (КПЗ) – 2 год.
Разом	30	15	5	160	

заочна форма навчання

Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Тема 1. Філософсько-методологічні засади науки	–	–	22	–	–
Тема 2. Поняття «методологія» і «метод»: зміст, структура, обсяг	2	–	22	–	–
Тема 3. Методологія як система наукових методів, прийомів, організаційних процедур і технік	–	–	22	–	–
Тема 4. Методологічна організація та послідовність проведення наукового дослідження	–	–	22	–	–
Тема 5. Наукова інформація: способи пошуку, обробки та аналізу	–	–	22	–	–
Тема 6. Наукові публікації та особливості оприлюднення результатів науково-педагогічного дослідження	–	–	22	–	–
Тема 7. Методологія науково-дослідницьких програм і суспільна практика	–	–	22	–	–
Тема 8. Кваліфікаційне дослідження: методологічні підходи до його проведення	2	2	25	–	–
Тема 9. Формування готовності майбутнього фахівця до саморозвитку та самовдосконалення у контексті розвитку методології педагогічної науки та діяльності.	–	–	25	–	–
Разом	4	2	204	–	–

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема. Філософсько-методологічні засади науки

Питання для обговорення:

1. Виникнення та еволюція науки.
2. Особливості наукової діяльності та наукового знання.
3. Принципи та критерії наукового пізнання. Види та ознаки наукового дослідження.
4. Науки гуманітарні і природничі, технічні.
[1; 3; 6; 17; 18; 22]

Практичне заняття № 2

Тема. Поняття «методологія» і «метод»: зміст, структура, обсяг

Питання для обговорення:

1. Методологічна організація суспільно-гуманітарних наук (економіка, соціологія, психологія, політологія, педагогіка).
2. Визначення предмета і методу вищезазначених наук.
3. Науковий метод як синтез окремої методології, методики і прийомів дослідження.
[4; 5; 12; 15; 18; 19]

Практичне заняття № 3

Тема. Методологія як система наукових методів і прийомів, організаційних процедур і технік

Питання для обговорення:

1. Технологічний цикл дослідницьких дій науковця під час пізнання явищ дійсності:
 - а) перший етап – вибір предмета дослідження та первинний аналіз його сутності,
 - б) другий етап – теоретичне дослідження, або теоретизація предмета,
 - в) третій етап – емпіричне дослідження сутності предмета,
 - г) четвертий етап – аналіз, інтерпретація та тлумачення змістовних та формально-логічних даних наукового пошуку.
2. Методи наукового проектування та моделювання, їх сутність і сфера застосування.
3. Дослідження інтелектуального розвитку з допомогою фундаментальних тестів (методологічна оцінка IQ-показника)
[6; 8; 11; 20; 23]

Практичне заняття № 4

Тема. Методологічна організація та послідовність проведення наукового дослідження

Питання для обговорення:

1. Послідовність проведення наукового дослідження.
2. Структура кваліфікаційного дослідження та її аналіз.
3. Оптимізація досліджуваних процесів.
4. Формування абстрактного мислення, аналізу та синтезу в процесі організації наукового дослідження.
[2; 7; 9; 11; 13; 20; 22]

Практичне заняття № 5

Тема. Наукова інформація: способи пошуку, обробки та аналізу

Питання для обговорення:

1. Способи пошуку наукової інформації.
2. Обробка наукової інформації.
3. Вивчення наукової літератури.
4. Методологічна рефлексія у науково-дослідній діяльності.
[1; 2; 3; 9; 11; 17; 23]

Практичне заняття № 6

Тема. Наукові публікації та особливості оприлюднення результатів науково-педагогічного дослідження

Питання для обговорення:

1. Підготовка наукових матеріалів. Повнота освітлення існуючих фактів і уявлень.
2. Оприлюднення результатів науково-педагогічного дослідження

3. Раціоналізація праці молодого вченого. Природний денний ритм і графік працездатності.
4. Основи наукової етики. Порушення наукової етики. Морально-етичний кодекс дослідника.
[4; 8; 9; 20; 22]

Практичне заняття № 7

Тема. Методологія науково-дослідних програм і суспільна практика

Питання для обговорення:

1. Складання плану експериментального дослідження, де кожен студент освітньо-професійної програми обирає проблемну тему самостійно:
 - вибір і формулювання наукової проблеми,
 - визначення мети, об'єкта і предмета дослідження,
 - формулювання низки гіпотез і завдань дослідження,
 - визначення незалежної і залежної змінних,
 - набір методів дослідження,
 - технологія науково-дослідницької діяльності,
 - одержані результати та їх наукова інтерпретація,
 - наукова новизна і практична значущість результатів,
 - висновки, узагальнення, рекомендації.
2. Логіка наукового дослідження як завершена послідовність постановки і розв'язку актуальних проблем, обґрунтування й доведення гіпотез.
[2; 7; 9; 13; 14; 15]

Практичне заняття № 8

Тема. Кваліфікаційне дослідження: методологічні підходи до його проведення

Питання для обговорення:

1. Основні характеристики кваліфікаційного дослідження.
2. Атестаційна магістерська робота.
3. Дисертація на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії та доктора наук.
4. Підготовка до захисту.
5. Типові помилки при викладенні результатів дослідження.
[2; 6; 9; 14; 20; 24]

Практичне заняття № 9

Тема. Формування готовності майбутнього фахівця до саморозвитку та самовдосконалення у контексті розвитковості методології педагогічної науки та професійної діяльності

Питання для обговорення:

1. Національна доктрина розвитку освіти в Україні.
2. Соціально-культурна парадигма розвитку освіти та її методологічний аналіз. Порівняння традиційної та інноваційної освітніх систем.
3. Саморозвиток та самовдосконалення особистості фахівця. Визначення власних професійних цілей.
4. Дослідження соціального розвитку з допомогою опитувальників та анкет:
 - інструкція до опитувальників,
 - процедура опитування (анкетування) та правила заповнення бланків відповідей,
 - первинна кількісна обробка результатів опитування,
 - нормування результатів опитування,
 - якісна обробка результатів та інтерпретація кількісних показників,
 - формулювання висновків і рекомендацій.
5. Методологічний аналіз дослідницьких стратегій.
[8; 10; 13; 14; 24]

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

КПЗ виконується студентами у формі аналізу та інтерпретації завдань та результатів мислєдїяльнїсних їнтерактивних їгор, що стосуютьсї навчальної дисциплїни. Длї цього розроблено низку тестїв, їгор, тренїнгїв.

Варїанти КПЗ

1. Проблема мого квалїфікаційного дослїдження у контекстї їсторичного розвитку педагогїчної думки в Україні.
2. Методологїчні пїдходи у вивченнї педагогїчних явищ та процесїв (на прикладї власного дослїдження).
3. Їнформаційний пїдхїд у педагогїчному дослїдженнї (на прикладї власного дослїдження).
4. Методологїчна компетентнїсть дослїдника.
5. Етика й естетика науки ї науково-педагогїчного дослїдження.
6. Науковий стиль ї науковї жанри (на прикладї власного дослїдження).
7. Проблема зарубїжних публїкацїй у галузї педагогїчних наук.
8. Технологїї моделювання науково-педагогїчного дослїдження.
9. Формування готовностї до науково-педагогїчної дїяльностї.
10. Критерїї результативностї науково-педагогїчного дослїдження.
11. Класифїкацїйнї схеми методїв наукового дослїдження та їх їнтерпретацїя.
12. Методи наукового проектування та моделювання, їх сутнїсть ї сфера застосування.
13. Методологїчна оцїнка IQ-показника.
14. Дослїдження соцїального розвитку за допомогою опитувальникїв
15. Дослїдження соцїального розвитку за допомогою анкет.
16. Програма виходу України з економїчної кризи, створена шляхом змодельованої колективної мислєдїяльностї.
17. Стратегїї управлїння реформування системи освїти «згори» ї «знизу» та умови їх взаємодоповнення.
18. Науково-дослїдна програма як найвищий рївень розвитку сучасної науки.
19. Принципи та закономірностї наукової творчостї.
20. Структура монографїчного дослїдження та її аналіз: вступ, основна частина та її роздїли, висновки, список використаних джерел та додатки.
21. Експериментальнї методи.
22. Допомїжнї методи.
23. Фїлософськї методи.
24. Загальнонауковї та спецїально-науковї методи.
25. Однозначно-детермїнованї та їмовїрнїснї методи.

7. Самостїйна робота студентїв

№ п/п	ТЕМА	Денна форма навчання
1	Поняття «методологїя» ї «метод» та їх змїст, структура, обсяг	7
2	Методологїя як система наукових методїв ї прийомїв, органїзацїйних процедур ї пошукових технїк	7
3	Методологїя науки ї методологїчна робота у сферї пїзнавальної творчостї	7
4	Класифїкацїя методологїй фїлософїї науки ї фундаментальне експериментування	7
5	Методологїя науково-дослїдницьких програм ї суспїльна практика	7
6	Методологїя наукових дослїджень у сферї економїки	7
7	Методологїя наукових дослїджень у сферї освїти	7
8	Креативний пїдхїд у науковому дослїдженнї	7
9	Їнформаційний пїдхїд у науковому дослїдженнї	7

10	Провідні методологічні принципи. Принцип об'єктивності	7
11	Методологічний принцип організації, побудови й функціонування наукового знання	7
12	Роль і сутність класифікації наук	7
13	Організація наукового дослідження у зарубіжній педагогічній науці	7
14	Особливості наукового дослідження в умовах інформаційного суспільства	7
15	Характеристика методів історико-педагогічного дослідження	7
16	Моделювання в науковому дослідженні	7
17	Інноваційні освітні технології в експериментальному науковому дослідженні та їх перевірка	7
18	Математичне опрацювання результатів педагогічного дослідження	7
19	Комп'ютерні технології як інструментарій педагогічного дослідження	7
20	Оцінювання результатів науково педагогічного дослідження	7
21	Організація творчої діяльності дослідника	6
22	Робочий час та організація праці науковця	6
23	Особистий архів (бібліотека) наукового працівника	4
Разом		156

8. Тренінг з дисципліни

Організація і проведення тренінгу (4 год.)

Тематика

1. Написання тез

1. Одним із видів наукового підходу до практичних завдань курсу є написання тез. Тези розглядаємо як чітко і коротко сформульовані основні положення наукової роботи, доповіді, повідомлення, статті. Значимість таких положень полягає у тому, що весь великий та достатньо чималий матеріал подається у вигляді коротких, послідовних формулювань.

Написання тез формує у студентів здатність самостійно мислити, аналізувати, а також сприяє накопиченню досвіду вивчення та критичного аналізу наукової літератури.

Обсяг тез повинен бути не меншим ніж дві сторінки друкованого тексту. Можливе оформлення, як рукописним текстом так і друкованим, на білих стандартних аркушах паперу.

2. Робота над написанням наукових статей.

Для майбутнього вченого важливо оволодіти технікою написання статей і підготовки доповідей на конференціях не тільки з точки зору задоволення вимог стосовно кількості та рівня публікацій, а й з позицій сприйняття їх слухачами та читачами. Це зобов'язує до певної логіки побудови доповіді чи статті, високої вимогливості до їх форми, стилю і мови.

Опублікувати статтю – означає зробити даний матеріал надбанням фахівців для використання в їхній роботі. Для написання статті передусім треба розробити план. Для статті план має виглядати так:

1) вступ – постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими практичними завданнями (5-10 рядків);

2) останні дослідження і публікації, на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується дана стаття (звичайно ця частина статі становить близько 1/3 сторінки); її можна назвати «вихідні передумови»;

3) формулювання цілей статті (постановка завдання); вказаний розділ вельми важливий, бо з нього читач визначає корисність для себе пропонованої статті; мета статті впливає з постановки загальної проблеми і огляду раніше виконаних досліджень, тобто дана стаття має на меті ліквідувати якісь «білі плями» у загальній проблемі (5-10 рядків);

4) виклад власне матеріалу дослідження. Невеликий обсяг статті потребує виділення головного у матеріалах дослідження;

5) на закінчення наводяться висновки з даного дослідження і стисло подаються перспективи подальших розвідок у цьому напрямку.

3. Представлення результатів власних досягнень у вигляді готових тез чи статті

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- проблемні питання;
- командні проекти;
- самопрезентації;
- презентації результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- написання тез та наукових статей;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Методологія наукових досліджень» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

(%)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20 %	20 %	20 %	40%
8 тиждень	15 тиждень	16 тиждень	Згідно розкладу

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-58	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Друковані роздаткові матеріали	1-9

2.	Методичні матеріали для проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи	8
3.	Електронний варіант лекцій	1–9
4.	Електронний варіант практичних занять	1–9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Андрійчук В. Г. Сутнісний аспект методології наукових досліджень. *Економіка АПК*, 2016. №7. 87–94.
2. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
3. Ильина О.Н. Системный подход к управлению проектами в организации. https://pm.hse.ru/data/2017/03/13/1169206552/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%8F_%D0%98%D0%BB%D1%8C%D0%B8%D0%BD%D0%B0.pdf
4. Козловський Ю. М. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб. Львів : Вид. Львівської політехніки, 2018. 196 с.
5. Малигіна В. Д., Холодова О. Ю., Акімова Л. М. Методологія наукових досліджень : моногр. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.
6. Методологія наукових досліджень: метод. вказівки до проведення практичних занять та індивідуальні завдання для студентів другого (магіс-терського) рівня вищої освіти денної та заоч. форм навч. Уклад.: В. Г. Кухтов, В. Б. Савченко, В. І. Іванов, О. А. Свіргун. Харків, 2019. 32 с.
7. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
8. Основи науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. / І. П. Аносов, М. В. Елькін, М. М. Головова, А. А. Коробченко. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2015. 218 с.
9. Ребуха Л. З., Боршуляк Н. С. Теоретико-методологічні основи професійно-педагогічної освіти. *Сучасна освіта: методологія, теорія, практика: матеріали III всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю). (Дніпро, 12 бер. 2020 р.)*. Дніпро: ПУ «ВНЗ «Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана», 2020. С. 98-99.
10. Ребуха Л. З. Академічна доброчесність як важлива умова розвитку освіти і науки в Україні. Академічна доброчесність: виклики сучасності : збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 04.11–15.11.2019) / Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці», Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського, Фундація ADD. Варшава, 2019. С. 117–121
11. Ребуха Л. З., Кизима Т. О., Гомотюк Т. О. Професійна освіта: принципи формування професійної грамотності у майбутніх фахівців економічних спеціальностей. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Випуск 25. Т. 3. С. 87-90
12. Ребуха Л. З. Методологія наукових досліджень: способи пошуку та опрацювання наукової інформації. Наукові записки / Ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Випуск 189. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. С. 32-29.
13. Федішин І. Б. Методологія та організація наукових досліджень (опорний конспект лекцій для магістрів напрямку «Менеджмент»). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 116 с
14. Фурман А. В., Ребуха Л. З. Складники і форми методологічної організації комплексної гуманітарної експертизи. *Науковий огляд*. 2018. № 4 (47).
15. Фурман А. В. Методолог – професія майбутнього. *Психологія і суспільство*. 2016. №1. С. 16–42.
16. Фурман А. В. Модульно-розвивальний оргпростір методологування: ідея мислевчинення. *Психологія і суспільство*. 2016. №4. С. 29–31.

17. Цехмістрова Г. С. *Методологія та організація наукових досліджень*. К. : Слово, 2012. 352с.
18. Чернілевський Д. В., Антонова О. Є., Барановська Л. В. *Методологія наукової діяльності: навч. посіб.: вид. 2-ге, допов.* Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. 484 с.
19. Чуйко В. Чотири методології філософії науки: особливості та сфери застосування. *Філософська думка*. 2000. №1. С. 3–26.
20. Швырев В. С. О соотношении познавательной и проективно-конструктивной функций в классической и современной науке. *Познание, понимание, конструирование*. М.: Республика, 2018. 30–48.
21. Щедровицкий Г. П. *Философия. Наука. Методология*. М.: Шк. культ. полит. 1997. 656 с.
22. Flick U. *Introducing research methodology: A beginner's guide to doing a research project*. Sage. 2015.
23. Igwenagu Ch. *Fundamentals of research methodology and data collection*. LAP LAMBERT Academic Publishing, 2016.
24. Janicka-Panek T. Jednostka jako podmiot badań pedagogicznych i społecznych. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Педагогічні науки, 2017. Випуск 1(87). 5–10. <http://eprints.zu.edu.ua/24887/1/3.pdf>
25. Kumar R. *Research methodology: A step-by-step guide for beginners*. Sage Publications Limited, 2019.
26. Pruzan P. *Research methodology: the aims, practices and ethics of science*. Springer, 2016.